

VÝHODY FEDERATIVNÍ AUTENTIZACE Z POHLEDU UŽIVATELE BIOMEDICÍNSKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

Kryštof Slabý, Jiří Pavlík

Vzdělávací instituce v České republice (ČR) se před více než dvěma roky spojily do České akademické federace identit edulD.cz, která je zastupuje v jednáních s mezinárodními poskytovateli služeb i v rámci nadnárodních federací ve věcech autentizace uživatelů pocházejících z jednotlivých institucí. Technicky a organizačně tyto aktivity zajišťuje CESNET, z.s.p.o. jako operátor federace. Federativní způsob autentizace přináší řadu výhod jako např. to, že uživatel používá pouze jednotné přihlašovací jméno a heslo pro přístup k více aplikacím, správci jednotlivých aplikací neshromažďují přístupové údaje uživatelů, autentizace uživatele probíhá u domovské instituce, citlivé autentizační údaje uživatele neopouští domovskou síť, federací infrastruktura poskytuje snadný, standardizovaný a bezpečný způsob výměny informací o uživatelích, celé řešení je rozšiřitelné a škálovatelné. Pro jednotlivé instituce je výhodou jednotné rozhraní pro připojení k federaci a není tedy nutné implementovat rozhraní zvláště pro každého poskytovatele služeb a obsahu. Úroveň přístupu může řídit u svých uživatelů jak domovská instituce, tak i poskytovatel služby. Autorizaci provádí vždy poskytovatel služby.

Uživatelé z akademické sféry v ČR mají možnost shibbolethové autentizace už více než dva roky. Adopce přihlašování přes edulD.cz je pro uživatele bezproblémová. Práce v prostředí Shibboleth je pro uživatele intuitivní a většina institucí tuto formu přihlašování nabízí svým uživatelům paralelně se stávajícími ostatními způsoby autentizace (IP adresy, hesla apod.). Univerzita Karlova v Praze (UK) byla mezi prvními institucemi v ČR, které se k edulD.cz připojily. Shibbolethovou autentizaci bylo možné využívat ještě za pilotního provozu v době, kdy postupně jednotliví poskytovatelé obsahu a služeb implementovali Shibboleth do svých systémů. Proto na UK máme s tímto přihlašováním i dlouhé uživatelské zkušenosti.

Velké biomedicínské databáze na platformách např. OvidSP, EBSCOhost, Elsevier Science Direct a Scopus, Mefanet nebo Atlases federativní autentizaci již podporují. Aktuálně běží proces zpřístupnění zdrojů National Institutes of Health (NIH) pro federativní autentizaci i mimo Spojené státy americké, uživatelé asi nejvíce ocení tuto funkcionalitu u vyhledávače PubMed a databáze Medline. edulD.cz je jedním z leaderů tohoto procesu. Biomedicínské databáze, které shibbolethovou autentizaci v ČR ještě nepodporují nativně, jsou na UK v prostředí Shibboleth zpřístupněny pomocí EZproxy.

Členy federace edulD.cz je nyní 21 univerzit a akademických institucí z ČR včetně všech státních vysokých škol z ČR, které zajišťují vysokoškolské vzdělávání mediků. Členem edulD.cz se může stát každá akademická instituce, která má nárok na připojení do sítě CESNET.

V přednášce budou představeny základní vlastnosti technologie z pohledu instituce. Z pohledu uživatele bude předvedeno komfortní prostředí, které federativní autentizace aktuálně přináší uživatelům při každodenní práci.

Kontakt:

MUDr. Kryštof Slabý

Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství

UK 2. LF a FN Motol

krystof.slaby@lfmotol.cuni.cz

Ing. Jiří Pavlík

CESNET, z.s.p.o.

jpavlik@cesnet.cz